

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију</p> <p>Комисија је именована 2016-06-30 (број 012-72/05-2014). године. Комисију је именовео декан Факултета техничких наука, на основу члана 77, став 1, Статута Факултета техничких наука</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>Др Владимир Дуковски, редовни професор, председник комисије, ужа научна област: менаџмент квалитетом, изабран: 29.06.1984. године на Машинском факултету у Скопљу, Македонија</p> <p>Др Бато Камберовић, Редовни професор, члан комисије, ужа научна област: Квалитет, ефективност и логистика, изабран 17.07.2002. године на Факултету техничких наука у Новом Саду</p> <p>Др Шевић Драгољуб, доцент, члан комисије, ужа научна област: Квалитет, ефективност и логистика, изабран 12.07.2012. године на Факултету техничких наука у Новом Саду</p> <p>Др Милан Делић, доцент, члан комисије, ужа научна област: Квалитет, ефективност и логистика, изабран 25.11.2013. године на Факултету техничких наука у Новом Саду</p> <p>Др Иван Бекер, ванредни професор, ментор и члан комисије, ужа научна област: Квалитет, ефективност и логистика, изабран 26.04.2012. године на Факултету техничких наука у Новом Саду</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Соња, Спасе, Черепналковска Милетић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 1964-05-22, Скопје, Република Македонија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив</p> <p>Универзитет: Св. Кирил и Методиј, Скопје, Факултет: Грађевински факултет, Студијски програм: Хидротехнички смер, Звање: дипломирани грађевински инжењер</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија</p> <p>-</p>

<p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Универзитет:Св. Кирил и Методиј, Скопје, Факултет: Машински факултет, Скопје, Студијски програм:Производно машинство, Звање: Магистар техничких наука у области Индустрijско инжењерство и менаџмент, Наслов завршног рада: Интегрирани концепт стандарда система менаџмента и стандарда за квалитет производа, Датум одбране 2011-12-12</p>
<p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Научна област: Индустрijско инжењерство и менаџмент</p>
<p>III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Модел унапређења интегрисаног система менаџмента на основу ризика</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.</p> <p>Докторска дисертација је систематизована у 13 поглавља и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод 2. Дефинисање проблема и циља истраживања 3. Постављање хипотеза истраживања 4. Теоријске основе 5. Анализа стања имплементације интегрисаног система у организацијама, имплементације менаџмента ризика и перформанси организације 6. Развој модела унапређења интегрисаног система менаџмента на основу ризика 7. Провера модела у реалним условима 8. Закључак 9. Правци даљег истраживања 10. Дефиниције и скраћенице 11. Преглед слика, табела, дијаграма и матрица 12. Преглед литературе 13. Прилози <p>Докторска дисертација има 431 страну, 13 поглавља, 144 табеле и 63 слике.</p>

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Материјал, систематизован према тематским целинама спроведеног истраживања, одсликава хронологију истраживања. Сваки део дисертације представља логички заокружен сегмент активности и резултата истраживања, са јасним везама према окружењу.

У поглављу 1 је описано подручје истраживања и дат је кратак преглед развоја менаџмента ризиком кроз историју, заједно са међународним стандардима који обухватају ову тематику.

У поглављу 2 је описана проблематика истраживања у области менаџмента ризиком и примене интегрисаних система менаџмента, као и њихова међусобна повезаност. Аутор у овом поглављу јасно приказује недостатке у досадашњој пракси успостављања и одржавања интегрисаних система менаџмента у организацијама и дефинише обавезне карактеристике модела које у општем случају гарантују успостављање система који ће омогућити превазилажење уочених недостатака.

У поглављу 3 аутор је детаљно и јасно описао циљ и хипотезе истраживања које су у наставку рада практично и теоријски проверене и доказане.

У поглављу 4 је дат исцрпан преглед теоријских основа које су коришћене током развоја модела. Теоријске подлоге коришћене у току истраживања, груписане су у неколико области које се односе на:

- Процесни прилаз као универзални модел за примену организационих стандарда
- Менаџмент ризиком
- Појам ризика у међународним организационо-управљачким стандардима
- Документација интегрисаног система менаџмента и имплементација интегрисаног система менаџмента

У поглављу 5 дата је анализа стања имплементације интегрисаног система менаџмента у различитим организацијама са територије Србије и Македоније. Представљен је развијени упитник (чији је комплетан изглед и садржај дат у прилогу). У наставку поглавља дат је приказ резултата анализе прикупљених података.

Поглавље 6 представља кључно поглавље рада у коме је на основу постојећих знања, консултованих стандарда и анализе стручне литературе, приказан развој општег модела за успостављање и унапређење интегрисаног система менаџмента на основу ризика у процесима организација у неколико корака:

- Усвајање процесног прилаза, као темеља свих управљачких стандарда
- Дефинисање потребе за мерење перформанси процеса и припадајућих активности
- Дефинисање процеса идентификавања претњи
- Дефинисање поступка за одређивање узрока претњи - ризика
- Избор, примена и модификација FMEA као универзалног алата за оцењивање и упоређивање идентификованих ризика
- Дефинисање поступка пројектовања унапређеног процеса, који ће ублажити или потпуно елиминисати идентификовани ризик

У поглављу 7 је извршена провера модела у 2 реалне организације код којих је различита ситуација по питању успостављених међународних управљачких стандарда (једна организација је ускладила своје пословање са захтевима стандарда ИСО 9001, док друга није) Организације су одабране тако да се разликују у погледу подручја рада, величине и сложености, како би се модел проверио на разноврсним процесима и у различитим окружењима.

У поглављу 8 је направљен резиме свих корака истраживања и дата је оцена модела на основу резултата добијених његовом провером у пракси. Закључено је да је модел испунио зацртане циљеве и да су потврђене хипотезе постављене на почетку истраживања.

У поглављу 9 су предложени правци даљег истраживања у посматраној области. Указано је на нека ограничења модела и наведене су могућности за његово даље унапређење.

У поглављу 10 је дат преглед дефиниција и скраћеница које су коришћене у докторској дисертацији.

У поглављу 11 је дат преглед слика и табела које су приказане у докторској дисертацији.

У поглављу 12 је дат преглед литературе која је коришћена у изради докторске дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Радови из категорије М33

Čerepnalkovska Sonja; Beker Ivan; Business process improvement based on risk, International Working Conference "Total Quality Management - Advanced and Intelligent Approaches" - TQM & AIA (8 ; Beograd ; 2015), Str. 283-288, UDK 005.6(082)(0.034.2), ISBN 978-86-7083-858-1, Izdavač: Mechanical Engineering Faculty (Beograd);

Sonja Čerepnalkovska, Ivan Beker, "The application of a work flow diagram as a tool for identification of threats and key indicators in processes of integrated management system" 12th INTERNATIONAL CONFERENCE on "STANDARDIZATION, PROTOTYPES AND QUALITY: A MEANS OF BALKAN COUNTRIES' COLLABORATION", pp. 525 - 532, October 22-24, 2015, Kocaeli University İzmit, Kocaeli, Turkey.

Радови из категорије М43

Sonja Čerepnalkovska, Liljana Hadzievska Antovska, Vesna Popovska „Osnovi standardizacije i srodnih aktivnosti“, Komora ovlastenih arhitekata i inženjera R. Makedonije, Skopje, Makedonija, 2014, Recenzenti: prof. Rubin Taleski, prof.Valentina Gečevska i prof.Bato Kamberović

Радови из категорије М63

Čerepnalkovska Sonja; Beker Ivan; Da li menadžment rizika može pomoći u poboljšanju poslovanja ?, Evropska nedelja kvaliteta - JUSK EQW (12 ; Novi Sad ; 2015), UASQ - United Association of Serbia for Quality, Belgrade, Serbia, Str. 26-34, UDK 658.5, ISBN 978-86-89157-05-5,

Сви радови кандидата се налазе у ужој научној области теме докторске дисертације и представљају одличну основу за спровођење предвиђених истраживања у области дисертације, пошто обухватају имплементацију захтева међународних управљачких стандарда у организацијама и управљање ризиком унутар њих.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У дисертацији је приказан развој и примена модела за унапређење интегрисаног система менаџмента на основу ризика у организацијама. У циљу креирања овог модела, аутор је, на основу проучених научних извора:

- усвојио процесни прилаз, као темеља свих управљачких стандарда
- дефинисао потребе за мерење перформанси процеса и припадајућих активности
- дефинисао процес идентификовања претњи
- дефинисао поступак за одређивање узрока претњи - ризика
- изабрао, применио и модификовао FMEA као универзални алат за оцењивање и упоређивање идентификованих ризика
- дефинисао поступак пројектовања унапређеног процеса, који ће ублажити или

потпуно елиминисати идентификовани ризик

У циљу практичне провере пројектованог модела у реалним условима, извршена је имплементација у два различита предузећа

Израдом и провером модела за унапређење ИМС-а заснованог на ризику организације, аутор је доказао одрживост постављених хипотеза истраживања које гласе:

1. Могуће је развити модел унапређења интегрисаног система менаџмента коришћењем система менаџмента ризика, који ће бити сагласан прилазу ПДЦА.
2. Могуће је формирати каталог претњи и матрицу утицаја претњи на перформансе организације који ће бити подлога за идентификовање и процену стварних ризика у организацији и предузимање мера смањења или елиминисања одређених ризика
3. За сваки идентификовани ризик, могуће је дефинисати КПИ (кључни показатељ перформанси – Key Performance Indicator), који ће верно осликавати резултате напора организације на путу елиминисања или ублажавања ризика

Модел је применљив у организацијама свих величина и врста. Овим је омогућено успостављање и одржавање проактивног ИМС-а који је примерен потребама организације и који се мења заједно са променом њених ризика. Развојем модела, дате су довољно прецизне смернице којима се свако предузеће може руководити приликом креирања својих процеса рада и пословања. Ипак, свака организација, у складу са својим потребама и циљевима, може вршити измене пројектованог модела и прилагођавати га себи померањем скала за рангирање ризика, као што је то и пракса приликом примене FMEA методе.

Практична примена модела указује да се у неким случајевима исти процеси у различитим предузећима различито вреднују. На том примеру се може закључити да не постоје „априори ризични процеси“, које је неопходно описати процедурама или упутствима, већ ризик процеса варира у контексту његовог утицаја на перформансе организације, па га у складу са њим треба и третирати, односно документовати. Ово доказује да је пројектовани модел, иако опште применљив, довољно флексибилан да различито вреднује ризике истих процеса у различитим организацијама.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Иако је урађено веома обимно истраживање, које обухвата изузетно комплексне области као што су менаџмент ризиком и интегрисани системи менаџмента, сви кораци којима се аутор водио током истраживања, као и сам модел као резултат истраживања, приказан је прегледно, јасно и врло прецизно. Текст дисертације је разумљив и лако се прати. Анализа и тумачење добијених резултата је врло стручно, што показује да кандидат влада материјом и поседује висок ниво знања из предметне области.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторска дисертација је написана у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Докторска дисертација својим насловом, садржајем, резултатима истраживања и начином тумачења тих резултата садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Иако се научна заједница слаже да се ризик може издвојити као заједнички фактор за све системе менаџмента, постоје озбиљни проблеми приликом одржавања интегрисаног система менаџмента у ситуацијама када се радни и пословни процеси морају модификовати, услед промена које диктирају закони и тржиште. У таквим ситуацијама се неретко старе претпоставке и даље поштују, иако је настала промена елиминисала потребу за њима. Идеја да се развије модел који ће овакве ситуације учинити лако уочљивим и лако решивим, потпуно је оригинална.

Аутор је при развоју модела за имплементацију и одржавање интегрисаног система менаџмента на основу ризика у процесима организација, дао више оригиналних научних доприноса, као што су:

- базирање процеса идентификовања претњи на егзактним показатељима перформанси процеса,
- формирање каталога ризика, претњи и узрока, који чини основу за обухватање свих ограничења и претпоставки који имају улогу у дефинисању мера за ублажавање или елиминисање ризика, чиме је омогућен процес унапређења интегрисаног система менаџмента, којим се дефинисане мере ослобађају непотребне комплексности путем елиминисања активности који више нису неопходне.

Поред научног доприноса, пројектовани модел може имати и широку практичну примену, пошто се његовом применом може успоставити проактиван систем интегрисаног система менаџмента у организацији било које величине и врсте, који одговара ризицима и потребама организације.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Докторска дисертација нема недостатака који би могли да утичу на коначан резултат истраживања.

X	ПРЕДЛОГ:
	На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
	- <u>да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана</u>

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ	
1. Председник:	Владимир Дуковски , ред. проф. др, УНО: менаџмент квалитетом, Машински факултет Скопје, Македонија
2. Члан:	Бато Камберовић , ред. проф. др, УНО: квалитет, ефективност и логистика, Факултет техничких наука, Нови Сад.
3. Члан:	Драгољуб Шевић , доцент, др, УНО: квалитет, ефективност и логистика, Факултет техничких наука, Нови Сад.
4. Члан:	Милан Делић , доц. др, УНО: квалитет, ефективност и логистика, Факултет техничких наука, Нови Сад.
5. Ментор:	Иван Бекер , ванр. проф. др, УНО: квалитет, ефективност и логистика, Факултет техничких наука, Нови Сад.